

İŞLETMEDE MESLEKİ EĞİTİM İLE İLGİLİ TEMEL BİLGİLER

İşletmede Mesleki Eğitim dersi, Üniversitemiz bünyesinde eğitim ve öğretim gören öğrencilerin eğitiminin zorunlu bir parçasıdır. Bu ders yaz dönemi stajlarından farklı olarak dönem içinde öğrencilerimizin aktif katılımı ile işletmelerde gerçekleştirilmektedir. Öğrencilerimizin ders başarı değerlendirmesinde işletme yetkililerinin görüş ve kanaatleri not olarak hesaplamada katılmakta ve belirleyici olmaktadır. Temel amaç ülkemiz sanayisinin ve ilgili sektörlerin ihtiyaç duydukları nitelikli insan gücünün yetiştirilmesidir. Üniversitemiz İşletmede Mesleki Eğitim Modeli ile başta TR61 bölgesi (*Isparta, Antalya, Burdur illerini kapsayan İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflandırması (İBBS)*) olmak üzere tüm ülkemize uygulamalı eğitime dayalı bir üniversite deneyimi sunar, bilime, hayata, sektörlerle ve insanlığa katkı yapma ideallerini paylaşmaktadır.

Bir işletme veya bir fabrika kendi üniversitesini kurmak veya işletmesini bilim ve teknolojinin getirilerinden daha fazla yararlanmak için üniversite içerisine kurmak gibi bir yenilikçi anlayışı hatta hayali olabilir. Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, işletmede Mesleki Eğitim Modeli sayesinde şirketler kendi fabrikalarının içerisine üniversiteyi taşıyabilirler, kendi sektörü için beklentilerine uygun nitelikli eleman yetiştirilmesinde şirket içi hizmet eğitimleri vererek beklediği elemanlarını yetiştirilmesine katkı verebilir, öğrencilerden aldığı geri bildirimlere göre üniversite ile görüşerek müfredat programının güncellenmesi gibi üniversite sektör etkileşimi yapabilirler.

Ayrıca sanayici ve işletmeciler sektörleri ile ilgili bölüm mezunlarının yetkinliği sorgulayan ve vizyon geliştiren üniversite – sektör kurullarında yer alarak sektörleri için nitelikli elemanın yetiştirilmesine katkı verebilirler.

İşletmeler öğrencilerimizi isterlerse tek kişi olarak işletmelerine alabildikleri gibi isterseler de model içinde tasarlanan akademiler ile etkileşime geçerek çoklu öğrenci grupları da istihdam edebilirler. Sektör içi mesleki birlik, dernek ve iş birliği mekanizmaları kurarak sektörleri ile ilgili yeni gelişmekte olan bir konuda ve sektörün ihtiyacı olduğunu belirlediği bir nitelikte gerekli laboratuvar, ekipmanı üniversite bünyesinde kurarak, o alan ve konuda öğrencilerin gelişmesini sağlayabilirler. Üniversite yerinde takip, yetkinlik testi ve raporu hazırlayarak sektörlerle ilgili konunun müfredattaki güncelliğini ve sürdürülebilirliğini kontrol eder.

Bu model ile işletmelere uyum ve sektörün beklediği nitelikli elemanı yetiştirmek için program öğrencilerine iş güvenliğinden, kişisel gelişim konularına, şirketin kullandığı yazılımlardan iç eğitimlere kadar bir müfredat dahilinde şirketin uygun gördüğü duayen kişilerle şirkette eğitim verilmesi planlanarak şirket kurumsal çalışma hayatına hızlı entegrasyon sağlanabilmektedir. Üniversitemizin varlığı ve uyguladığı model tüm sektörlerle üniversite kapılarını açmış, yeni bir anlayış ile sektörlerle üniversiteyi yakınlaştırma, sektörlerin yüksek öğretim ile birlikte hareket etmesi sağlamayı hatta sektörlerle yüksek öğretimin bir parçası olma imkanını vermektedir.

Bu amaçla öğrencilerimiz Üniversitemiz akademik takvimine göre Eğitim Öğretim Yılı içinde bir yarıyıl (70 işgünü-14 Hafta “akademik takvime göre +1 haftaya kadar değişebilmektedir”) işyerinizde bu eğitimi alacaklardır. Aşağıda öğrencilerimizin bu süreçteki Sigortası – Alacakları Ücret – İşletmeye Geri Ödenecek Devlet Katkısı ve KYK ile ilgili yasal bilgilendirmeler verilmiştir. Öğrencilerimizi İşletmede Mesleki Eğitim yapmalarına imkân sağlayarak işyerinize kabul ettiğiniz için teşekkür ederiz.

İŞ KAZALARI VE RAPOR

İşletmede Mesleki Eğitim protokolünün akdedilmesi ile uygulamalı eğitimine işletmelerde devam eden öğrencilerimizin iş kazalarına karşı (25 Yaş Üstü Öğrencilerimizin Genel Sağlık Sigortası) **sigorta primleri SGK hükümlerine göre *üniversitemiz tarafından ödenmektedir.***

Sigorta primleri üniversitemiz tarafından ödenen öğrencilerimizin geçirdikleri iş kazalarını ilgili mevzuata uygun olarak ilgililere ve **aynı gün içinde kurumumuza bildirilmesi gereklidir.** **Bildirilmediği durumda doğabilecek her türlü cezai işlemlerden firma ve öğrenci sorumludur.**

Sigortalı olan (çalışan) ve/veya üniversitemiz tarafından yapılan sigorta işlemleri yerine, ***Sigorta Primleri İşletme (Firma)*** tarafından ödenen öğrencilerimizin iş kazaları geçirmeleri durumunda **6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun Madde 14-(1)-a bendine göre işveren, iş kazalarını kazadan sonraki üç iş günü içinde kayıt ve bildirimini mevzuata uygun olarak bildirilmesi gereklidir.**

3308 Sayılı Kanun, Madde 25 (Değişik: 2/12/2016-6764/45 md.) Aday çırak, çıraklar, işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler ile mesleki ve teknik ortaöğretim okul ve kurumlarında okumakta iken staja, tamamlayıcı eğitime veya alan eğitimine tabi tutulan öğrencilerin sigorta primleri asgari ücretin yüzde ellisi üzerinden, Bakanlık ile mesleki ve teknik eğitim yapan yükseköğretim kurumlarının bağlı olduğu üniversitelerin bütçesine konulan ödenekten karşılanır.

Ayrıca

Staj veya ***İşyeri Eğitimi Yapan 25 Yaş Üstü Öğrencilerimizden*** Genel Sağlık Sigortası Bulunmayanların, Yüksekokullarımızın Mali İşler Birimine “Genel Sağlık Sigortası Beyan ve Taahhütnamesi Formu” ile başvurmaları gerekmektedir. ***Bu öğrencilerimize Genel Sağlık Sigortası Üniversitemiz tarafından yapılmaktadır.***

<https://tbmyo.isparta.edu.tr/tr/haber/staj-veya-isyeri-egitimi-icin-genel-saglik-sigortasi-hakkinda-31653h.html>

5510 sayılı Kanunun, 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi; b) (Değişik: 13/2/2011-6111/24 md.) 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanununda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde meslekî eğitim gören öğrenciler hakkında iş kazası ve meslek hastalığı ile hastalık sigortası; meslek liselerinde okumakta iken veya yüksek öğrenimleri sırasında staja tabi tutulan öğrenciler ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 46 nci maddesine tabi olarak kısmi zamanlı çalıştırılan öğrencilerden aylık prime esas kazanç tutarı, 82 nci maddeye göre belirlenen günlük prime esas kazanç alt sınırının otuz katından fazla olmayanlar hakkında ise iş kazası ve meslek hastalığı sigortası uygulanır. Bu bentte sayılanlar, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar ve bunlardan bakmakla yükümlü olunan kişi durumunda olmayanlar hakkında ayrıca genel sağlık sigortası hükümleri uygulanır.

İŞLETMEDE MESLEKİ EĞİTİM ESNASINDA ÖĞRENCİ ÜCRET ALIR MI?

Bu uygulamada amaç öğrencinin para kazanması değildir.

Amaç, mezuniyet sonrasında iş hayatına nitelikli bir birey olarak hazır olmasını sağlamaktır. Ancak; 3308 sayılı kanuna göre, İşletmelerde mesleki ve teknik eğitim gören örgün eğitim öğrencilere, asgari ücretin net tutarının;

- 20 ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde %30'undan
- 20'den az personel çalıştıran işyerlerinde %15 den aşağı ücret ödenemez hükmü getirilmiştir.

3308 Sayılı Kanun, Madde 25 – (Değişik: 2/12/2016-6764/45 md.) Aday çırak ve çıraklar ile **işletmelerde mesleki eğitim gören**, staj veya tamamlayıcı eğitime devam eden öğrencilere işletmeler tarafından ödenecek ücret ve bu ücretlerdeki artışlar, düzenlenecek sözleşme ile tespit edilir. Ancak, **işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler** ile mesleki ve teknik ortaöğretim okul ve kurumlarında staj veya tamamlayıcı eğitim gören öğrencilere asgari ücretin net tutarının; yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerinde yüzde otuzundan, yirmiden az personel çalıştıran işyerlerinde yüzde onbeşinden, aday çırak ve çırağa yaşına uygun asgari ücretin yüzde otuzundan, kalfalık yeterliğini kazanan mesleki eğitim merkezi 12'nci sınıf öğrencilerine asgari ücretin yüzde ellisinden **aşağı ücret ödenemez.**

Bu amaçla kamu kurum ve kuruluşları gerekli tedbirleri alır. Staj yapacak işletme bulunamaması nedeniyle stajını okulda yapan ortaöğretim öğrencileri ile yükseköğretim kurumları ve birimlerinde yapan yükseköğretim öğrencilerinin yaptıkları stajlar bu fıkra hükmü kapsamı dışındadır.(2)(3)

İşletmeye Ücret İadesi (Firmalara devlet teşvik ödemesi)

İşletmelerin öğrencilerimize ücret ödemesi sonrası belgeleri ile başvurmaları **halinde işletmelere ödedikleri ücretin;**

- 20 ve üzerinde personel çalıştıran işyerlerine 1/3'ü
- 20'den az personel çalıştıran işyerlerine 2/3'ü **devlet katkısı olarak iade edilmektedir.**

Geçici Madde 12 – (Ek: 2/12/2016-6764/48 md.) (Değişik birinci fıkra:21/12/2021-7346/14 md.) 2016-2017 eğitim ve öğretim yılı sonuna kadar uygulanmak üzere aday çırak ve çıraklar ile 18 inci madde hükümleri uyarınca işletmelerde mesleki eğitim gören, staj veya tamamlayıcı eğitime devam eden öğrencilere, 25 inci maddenin birinci fıkrası kapsamında yapılacak ödemeler asgari ücretin net tutarının yüzde otuzundan, kalfalık yeterliğini kazanan mesleki eğitim merkezi 12'nci sınıf öğrencilerine yapılacak ödemeler asgari ücretin yüzde ellisinden az olamaz. Mesleki eğitim merkezi programı dışındaki okul ve kurumlarda öğrenim gören öğrencilere ödenebilecek en az ücretin; yirmiden az personel çalıştıran işletmeler için üçte ikisi, yirmi ve üzerinde personel çalıştıran işletmeler için üçte biri; mesleki eğitim merkezi programına devam eden öğrencilere ödenebilecek en az ücretin ise tamamı 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 53 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (B) bendinin (h) alt bendi için ayrılan tutardan **Devlet katkısı olarak ödenir.** Bu kapsamda yapılacak ödemeleri on eğitim ve öğretim yılına kadar uzatmaya

Cumhurbaşkanı yetkilidir. Staj yapacak işletme bulunamaması nedeniyle stajını okulda yapan ortaöğretim öğrencileri ile öğretim programı gereği staj yapmak zorunda olmayan yükseköğretim öğrencilerinin yaptıkları stajlar bu fıkra hükmü kapsamı dışındadır. Kamu kurum ve kuruluşlarına Devlet katkısı ödenmez. (Ek ikinci fıkra:21/12/2021-7346/14 md.) Bu madde uyarınca ödenen Devlet katkısı ödemenin yapıldığı tarihi takip eden iki ay içerisinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesinden İşsizlik Sigortası Fonuna aktarılır. (Ek üçüncü fıkra:21/12/2021-7346/14 md.) Birinci fıkrada bu fıkrayı düzenleyen Kanunla yapılan değişiklikler sebebiyle 2021-2022 eğitim ve öğretim yılından önceki döneme ilişkin geçmişe dönük olarak herhangi bir ücret veya Devlet katkısı ödemesi yapılmaz. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık ve Türkiye İş Kurumu tarafından belirlenir.

<https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.3308.pdf>

Geçerlilik tarihi: İlgili maddenin uygulanması 5 Ocak 2022 Tarih ve 31710 Sayılı Resmi Gazete ile 2021-202 Eğitim Öğretim yılı başından olmak üzere 5 uzatılmıştır.

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/01/20220105-7.pdf>

ÖRNEK HESAP (2023 Nisan Ayı Asgari Ücretine Göre Hesaplanmıştır. Asgari ücretin değişmesi durumunda aynı oranda rakamlar güncellenmelidir)

Bu örnek hesaplama İşletme tarafından Öğrenciye Asgari Ücretin %30'u ödendiği varsayılarak yapılmıştır. İşletme öğrenciye daha yüksek ücret ödemesi durumunda da ödediği ücretin aynı oranında devlet teşviki ödemesi olarak geri alacaktır.

Asgari Ücret Net Tutarı 8506.80 TL

30 gün çalışma durumunda **Öğrenciye Ödenecek Tutar (%30 olarak hesaplanırsa) 2552.04 TL**

- ✓ **Firma Çalışan Sayısı 20'den AZ ise; 1701.36 TL (Ödediği ücretin 2/3'ü)**
- ✓ **Firma Çalışan Sayısı 20'den FAZLA ise; 850.68 TL (Ödediği ücretin 1/3'ü)**

Firmalara devlet teşviki ödemesi yapılır.

Ödemeler aylık olarak yapılacaktır.

- **Kamu kurum ve kuruluşları ile**
- Öğrenciye ücret ödendiğine dair **dekont** (ücretin öğrenci hesabına yatırıldığına dair kanıtlayıcı belge) ve **firma bilgi formu** (öğrenci, firma ve çalışan sayısına ait bilgiler) **yoksa**, öğrenciye ücret ödense bile

devlet teşviki ödemesi YAPILAMAMAKTADIR.

KYK Yurtlarında Barınma İmkani

❖ *Yurtlarda misafir olarak kalmak isteyen ve Bakanlık yurtlarında barınmayan öğrencilerin yapması gereken işlemler nelerdir?*

- Yükseköğrenime devam etmekte iken öğrenim gördükleri okulun sınavlarına girmek üzere gelen öğrenciler,
- Pedagojik formasyon eğitimi görenler ve yüksek öğretim kurumlarınca zorunlu tutulan kurs, staj vb. eğitim çalışmalarına katılanlar,
- Üniversiteler, belediyeler, spor federasyonları ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca düzenlenen ulusal veya uluslararası inceleme, araştırma, proje, sosyal, kültürel, sportif, eğitsel vb. faaliyetlere katılan öğrenciler, geçici barınma talepleri için illerde il müdürlüklerine; ilçelerde ise yurt müdürlüklerine başvurmaları gerekmektedir.

❖ *Bakanlık tarafından işletilen yurtlarda kalmakta iken staj, sınav vb. nedenlerle başka bir yurttan kalmak isteyen öğrencilerin yapması gereken işlemler nelerdir?*

- Yurtlarda barındırılan öğrenciler barındıkları yurdun dışındaki diğer il ve ilçelerdeki Bakanlığımız tarafından işletilen yurtlarda yurt müdürlüğünce uygun görülmesi halinde 10 güne kadar ücretsiz barınabilir. Ancak bu öğrencilerden Temmuz ve Ağustos aylarında Bakanlıkça belirlenecek usul ve esaslara göre ücret alınır.
- Ayrıca bu durumdaki öğrencilerden diğer il ve ilçelerde sınav, kurs, staj, yaz okulu vb. eğitim faaliyetine katılanlar da boş yer bulunması halinde, faaliyet süresince Bakanlık tarafından diğer il veya ilçelerde işletilen yurtlarda barınabilir.
- Yurt müdürlüklerince; öğrencilerin yurtlardan yararlanabilmelerinin ancak ilgili yurttan boş yer bulunması halinde mümkün olabileceği, mağdur olmamaları bakımından, geçici olarak **konaklamak istedikleri yurt müdürlüğü ile önceden irtibata geçerek, boş yer durumunu öğrenmeleri ve alacakları cevaba göre hareket etmeleri gerektiği hususunda bilgilendirilir.**

<https://kygm.gsb.gov.tr/Public/Edit/images/KYGM/012014/Konaklama%20Yonerge.pdf>